

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Tæksta: Kitty Skapalen
Järggålibme: Divte Media AS/Lars Th. Kintel

Plass til flere. I Sámasta I er det fem elever, tre var borte da Lokalavisa stakk innom. Foran Ragnhild Orndal (35), tv, Brit Renate Kibsgård (26) og lærer May-Judith Haukeland Amundsen. —Det er flinke og motiverte elever, skryter læreren. —Det er fint at det gis undervisning på dagtid, det gjør det enklere i forhold til familien, mener de to mødrene, som har satt seg fore å påvirke sine barn til å lære samisk.

Dåssju muhtem gallegattja giellakursajda oassálassti

Moadda rabás saje li goappátja julevsáme giellakursajn

Sámegiela

- Gávnuji aktse sámegiela
- lenemus ájtendum giellajuogos European
- Moadda tuvsán jahkásasj histárvrrá
- Dábe milta klassifiseriduvvam oassen suoma-ugralasj oavses urála giellamáddagis.
- Sámegiela li álu gasskasattjat dájdajahtes
- Aneduvvi iesjguutik giellan, ij giellasuorggen avtat gielas
- Jagen 1992 mierreduvvin duoddemær-rádusá sámeláhkaj biehtsemáno 12. Biejve 1987 rájes. Láhka mierret sáme- ja dárogiela li dásseárvusasj giela, ja muhtem lagábuit mierredum háldadim-guovlon le sámegiella dárogielajn dássásattjan almulasj aktijuodan.
- Jagen 2000 merustaláduváj sulle 25.000 sámásti Vuonan. Nuorttasámegiella dat ien-emusát gullu.
- Ádå giellaguoradallam ávddán buvteduvvá 2012 biehtsemáno.

Árran le vuoratjismáno rájes guokta Sámasta-kursajt tjadádam gasskavahkojt ja duorastagájt juohkka vahko. Kursa vihipi 12-13 vahko 3 máno bádjel. Sámasta I le sidjij gudi e ávvánis sáme-gielav buvte, madi Sámasta II kurssaj le vuostasj kurssa vuodon, ja sidjij gudi vehi sámegielav juo ávdutjis bukti. Kursa li biejen ja áhpadibme le álless-jattugijda. Kursa li hiebadum sidjij gudi li diededam, ja gájkajda rabás ja hiehpi álggijda ja sidjij gudi juo vehi bukti. Kursa li navti, madi oassálassste iesj oahpponævoj ávðás máksi. Valla vájku Árran le gæhttjalim hiebadit buoremus láhkáj de ælla jur dievas kursa. -Lulujma gal 30 oassálasstij nagádit, javllá Samuel Gælok, guhti sávvá ienebu lulujin kursajda oassálasstet. Goappátja kursajn li tjoahkkáj 10 oassálassste, vihta guhtik. -Gæhttjalip buoremus láhkáj kursajt stuoves ájgijn tjadádit ja hárjjánam dábjida oadtjot. Valla kursa li prosjevtajda tjanádum. Doarjja Nord-landa fylkkasuhkanis ja Sámedikkes vatteduvvá mañnel gá kursa li jáhtuj

biejaduvvam. Beras lulujin stuoves ájge ja stuovas doarjja, oajvvat Gælok.

Dálven le aj Sámasta 3-kurssa lähkám iehkedijt sidjij gudi sihti dav bargo maDálven le aj Sámasta 3-kurssa lähkám iehkedijt sidjij gudi sihti dav bargo ma-Gæhttjalip aj Sámasta 4-kursav ásadir, javllá Gælok.

-Gáktu dán jáhká galggá ienep oassálasstijt oadtjot?

-Jáhkáv aj le ruhtadile duogen fámiljajda. Jus lidjin permisjávnåv oadtjot aktan bálkkájn de lij dat álov tjoavddám. Jus duola dagu Divtasvuona suohkan, mij le sámegiela háldadimguovlon, lij máhttet vaddet friddja aktan bálkkáj, sierraláhkáj barggijda varresvuoda- ja huksosuorgen ja bajássjaddamsuorgen, de lidjin ienebu sijájs oassálasstet, miejnni Gælok.

Åhpadus le navti jut oassálassste hættuji iesj barggat vehi tjähkanimij gaskan.

-Gájbbeduvvá oassálassste barggi viehka álov aktu, sihke giellaáhpajn, bágoj ja dahkamusáj. Sierraláhkáj nuorajt åhtsáp, vuogas jus æjgáda gejn li smáv mánátja

gudi galggi gielav víjddásappot boahtte buolvajda sirddet, láhpat Gælok.

Ruoppislistan

Sámegiella le UNESCO ruoppis listan ájtedum gielaj. Guovte vahko duogen ávddán biedjá sámedikkeráde muhtem varás guoradallamav mij vuoset sáme-giela dilev uddni. Moatten sajen Vuonan li sámegiela hoallij láhko alvos láhkáj binnum. Ragátmánon galggá Sámedigge giehtadallat muhtem diedádusáv giela gáktuj. Akta dájmajs majna politihkkára li barggamin le oadtjot ienebujuj sámástittjat. Ráddidus le aj diededam dárba sáme-gielajt ienebut vuorodit. Sámegielaj doajmmaplánan javllá ráddidus ierit ietján:

«Sámegielaj boahtteájgev nannit gájb-bet aj ájnegis sámes jut sán iesj gæhtjal ietjas máhtudagáv nannit ja ávddánahttet, gielav adnet nav moadda aktijuodan dagu vejulasj, ja nav guhkás gá vejulasj sámegielastis boahtte buolvajda sirddet.»